

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11078

DER DRAYSTER OYSSHPIR

Arkadii Liubchenko

•



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

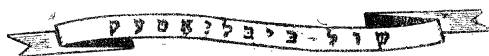
Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org



ארקאדי ליובטשענקא

דער דרייטער אויסשפיר

ידיש-ד. האַפּשטיין

אויסגעגעבן דורך
דער יידישער ליטעראַטור
און קונסט פארלאג
100 N. 4th St.,
NEW YORK, N. Y.



מעלוכע-פארלאג

פאר די נאציאנאלע מינדערהייטן אין אוסטער

קיעח - 1938

צו

אָוונט צו איז אין דאָרפ אריינגעפאָרן אן
אָטריאד רויטע פארטיזאנער. דאָס האָט
זיך אָפגעטאָן שטיל, אומבאמערקט. די
פארטיזאנער האָבן ניט געוואָלט צוציען צו זיך קיין באזונד-
דערע אופמערקזאמקייט. זיי זיינען געווען מיד פון דעם
פארביטערטן צוזאמענשטויס, וואָס זיי האָבן ניט לאנג גע-
האט מיטן סוינע. זיי האָבן זיך געגרייט אביסל אָפרוען.
כוצ דעם האָט זיי די לעצטע צייט געפעלט פאטראָנעס.
פארטאָג האָבן זיי געמוזט זיך לאָזן ווייטער, קעדיי אין עט-
לעכע טעג ארום זיך פארייניקן מיט דער רעגולערער אר-
מיי. דעמלט וועלן זיי האָבן פאטראָנעס, וועלן האָבן אלץ
און וועלן צוזאמען מאכן אן אנטשיידענעם אָנגריפ אפ די
פעטליראָווצעס.

— שוין ניט איינמאל האָבן מיר געשלאָגן די פעטליך-
ראָוועס, די דאָזיקע אוקראַינישע פּריצימ און באלעגופּים.
שוין ניט איין באַנדע האָבן מיר צעגראָמירט, — האָט געזאָגט
דער קאָמאנדיר פונעם פארטיזאנישן אָטריאד. — איצט דארפן
מיר פאָרויכטיק זיך איבערוקן, מע דארף איינהייטן די
קויכעס, קעדיי דערנאָך, ווען מיר וועלן זיך פארייניקן מיט
דער רעגולערער טייל, וואָל אונדזער קלאפּ זיין שטארקער.
דאָס קומען פון די פארטיזאנער האָט ניט שטארק פאר-
כידעשט די דאָרפסלייט. פונזינט עס האָט זיך אָנגעהויבן
דער בירגערקריג, איז דאָ פארבייגעגאנגען ניט ווינציק ביי-
על. דאָס דאָרף האָט זיך צוגעווינט, אָבער אלעמאל האָט
זיך דאָס דאָרף שטארק אינטערעסירט, וואָס פאר אַ כּייעל
איז אראָפּגעקומען — די רויטע, צי די ווייסע. די באלעגופּים
האָבן זיך געפרייט, ווען ס'פלעגן קומען די ווייסע, און
פלעגן זיי העלפן מיט אלץ. ווען ס'פלעגן אָבער אראָפּקו-
מען די רויטע, איז דאָס געווען אַ גרויסע פרייד פאר די
אַרעם-פויער, און זיי פלעגן אָפט אליין זיך גערן נעמען
פאר געווער און פארפולן די רייען פון די רויטע שלאכט-
לייט.

ווי נאָר די ארמייער האָבן זיך אָנגעהויבן איינאָרדענען,
איז אָנגעקומען אַן אומרויקע יעדע: אינ שכינעסדיקן
דאָרף, אַ קילאָמעטער צוואנציק פונדאנען, איז אויך אָנגע-
קומען עפעס אַ מיליטער-אָטריאד. וואָס דאָס איז פאר אַ
מיליטער — איז ניט באוויסט. מע האָט אָבער באדארפט גלייך

וועגן דעם זיך דערוויסן. מע האָט באדארפט אויס-
קלאָרן די צאָל, דעם באשטאנד און די ריכטונג.

דעמלט איז צום קאמאנדיר צוגעלאָפן דער יונגער,
שווארצינקער, לעבעדיקער פארטיואן וואסקאָ שוב.

— שיקט מיך איין אויסשפיר, — האָט וואסקאָ שוב געבע-
טן, — איך בין אליין פון יענעם דאָרף. איך בין שוין דאָרט
לאנג ניט געווען. אָבער איך ווייס אלע וועגן און געג.

— גוט, — האָט איינגעשטימט דער קאמאנדיר. — נעם מיט
זיך נאך צוויי יאטן, און ניט געזאמט זיך.

די אויסשפירער זיינען ארום אפ די פערד, און באלד
האָבן זיי זיך שוין געיאָגט איבערן סטעפ.

דער אָונט איז געוואָרן וואָס אמאָל טונקעלער. דאָס איז
זייער גוט. אינדערפינצטער האָבן זיך די אויסשפירער גע-
קענט אומבאמערקט און נאָענט אונטערגאנווענען. אָבער
פאָרן מיטן געוויינלעכן שליאכ האָט פאר זיי שוין
ניט געטויגט. דאָ האָט מען זיי דאָך געקענט דערווען.

— מער פאָרויכטיקייט, — האָט וואסקאָ געוואָרנט זיינע כא-
וויירימ און האָט פאָרגעלייגט נעמען זיך לינקס איין א ווייט,
גלייך איין קאָרן אריין.

נאָך דעם קאָרן האָט זיך אָנגעהויבן א יאר. דאָס איז
געווען אפילע א ווייטערער וועג, דערפאר אָבער א מער זי-
כערער. וואסקאָ האָט גערעכנט מיטן יאר זיך דערנענטערן
צום וועלדל, און דערנאָך אונטערן שוץ פון וועלדל צוקו-
מען צו די דאָרפישע סעדער און גערטנער, און דעמלט

שוין מיט די גערטנער און ריוועס צוקריכן ביז צו זיין הויף. דאָרט איז — דער פאָטער זינער, דער יונגער ברור דער. די גאנצע פאמיליע זינען אַרעמ־פּויערימ, אלע פילן זיי מיט די רויטע. וועט וואסקא, הייסט עס, האָבן די ער־שטע עמעסע, ריכטיקע יעדלעס.

ס'איז שוין געווען גוט פינצטער, ווען דאָס וועדל האָט זיך געענדיקט. די אויסשפירער האָבן זיך אָפגעשטעלט, צו־געבונדן די פערד אין דער געדיכטעניש און איבערגעלאזט לעבן זיי איין כאווער. וואסקא מיטן צווייטן האָבן זיך גע־לאָזט צום דאָרף צו.

אין דאָרף האָבן געבילט דערשראָקענע הינט. ס'האָבן געהירושעט און געטופעט פערד. ס'האָט זיך געהערט א טומל, געשרייען. אומרויך איז געווען אין דאָרף.

די אויסשפירער האָבן געהאלטן גרייט די ביקסן. פאָר־זיכטיק ארוםקונדיק זיך, אופמערקזאם צוהערנדיק זיך, האָבן זיי זיך פלינק אריבערגעכאפט פון איין קושטש צום צווייטן. זיי האָבן זיך אלעמאָל צוגעזעצט, זיך איינגעבויגן, און שטיקערהייט, ווי קאמ באמערקבארע שאַטנס, זינען זיי צוגעקומען אלץ געענטער.

אָט איז שוין דער קליינער הויף וואסקאס. דער כאווער האָט זיך באהאלטן אין וויזשיק. און וואסקא האָט זיך שוין ווייטער געלאָזט אליין — לייכט, בייגעוודיק האָט ער אוועקגעפויזעט מיט דעם קארטאָפּל־פעלד.

וואָס געענטער ער איז צוגעקראָכן צו זיין הויף, האָט ער

זיכ אלץ מער איבערציגט, אז אינ הויפ קומט פאר עפעס
 א טומל, א גערודער. ער האט זיכ פארווונדערט, איז אומ-
 רויק געוואָרן. ער האט אָנגעהויבן קריכן גיכער. אָט איז
 ער שוין פארבייגעקראָכן דער שטאל, אריין אינ הויכנ בר-
 ריאנ. אונ פונ דעם פוריאנ האט ער געטראָפן אינ דער גע-
 דיכטער דערעזא, וואָס איז געוואקסן נאָענט צו דער שטוב.
 ער האט פאָרזיכטיק פאנאנדערגענומען די געדיכטע קוש-
 טשעס אונ דערזען: אפן הויפ זינען געשטאנען עטלעכע אָנ-
 געזאָטלטע פערד. א באוואָפנטער מענטש האט זיי געהאלטן
 פאר די ציימלעך. אָבער צו וואָס פאר א כּייעל דער דאָזי-
 קער מענטש האט געהערט, האט ער אינ דער פינצטערניש
 ניט געקענט גוט פאנאנדערקלייבן: אפן היטל האט זיכ בא-
 אימ אזוי ווי געבאָמבלט עפעס ענלעכס אפ א היידא-
 מאקישן שליך, אונ עפּשער דוכט זיכ עס אימ נאָר
 אויס.

מיטאמאָל האט זיכ אינ שטוב אופגעהויבן א גוואלד. מע
 האט עמעצן געשלאָגן, עמעצער האט געשריגן. א באקאנ-
 טע שטימ. דאָס איז געווען די שטימ פונ וואסקאס פאָטער.
 וואסקאן האט דורכגענומען א ווייטעק, גלייכ ווי מע וואָלט
 אימ אליין געשלאָגן. ער איז שוין געווען זיכער, אז דאָס
 זינען פעטליוראָוצעס. ער האט זיכ אזש א ריס געטאָן, צו-
 נופודריקנדיק די פיקס.

פונקט אינ דער זעלבער מינוט האט זיכ די טיר ברייט
 צעעפנט, עמעצנס א שטיוול האט גראָב א שטויס געטאָן

זײַנ פּאָטער אינ רוקן, און דער פּאָטער האָט זיך א קויקל
געטאָן איבער דער שוועל.

— סאָמ באַלשעוויסטישער, — האָט הייזערליך און ביז
איבער אימא געשרי געטאָן א פּעטליוראָועצ, ארויסשפּרינג
גענדיק אפּ דער שוועל. — וועסט זאָגן, וווּ דײַנ זון איז?
— כאַוויס נײַט, — האָט ארויסגעקערעכצט דער פּאָטער.

סײַז ארויסגעלאָפּן די מוטער, האָט אָנגעהויבן בעטן,
אַבער א צווייטער באַנדיט האָט זי אזא שטופּ געטאָן, אז זי
האָט נאָר באַוויזן אײַנ מאָל אַן אויך טאָן, איז אנדערגע-
פאלן און אנשווינג געוואָרן מיטאמאָל.

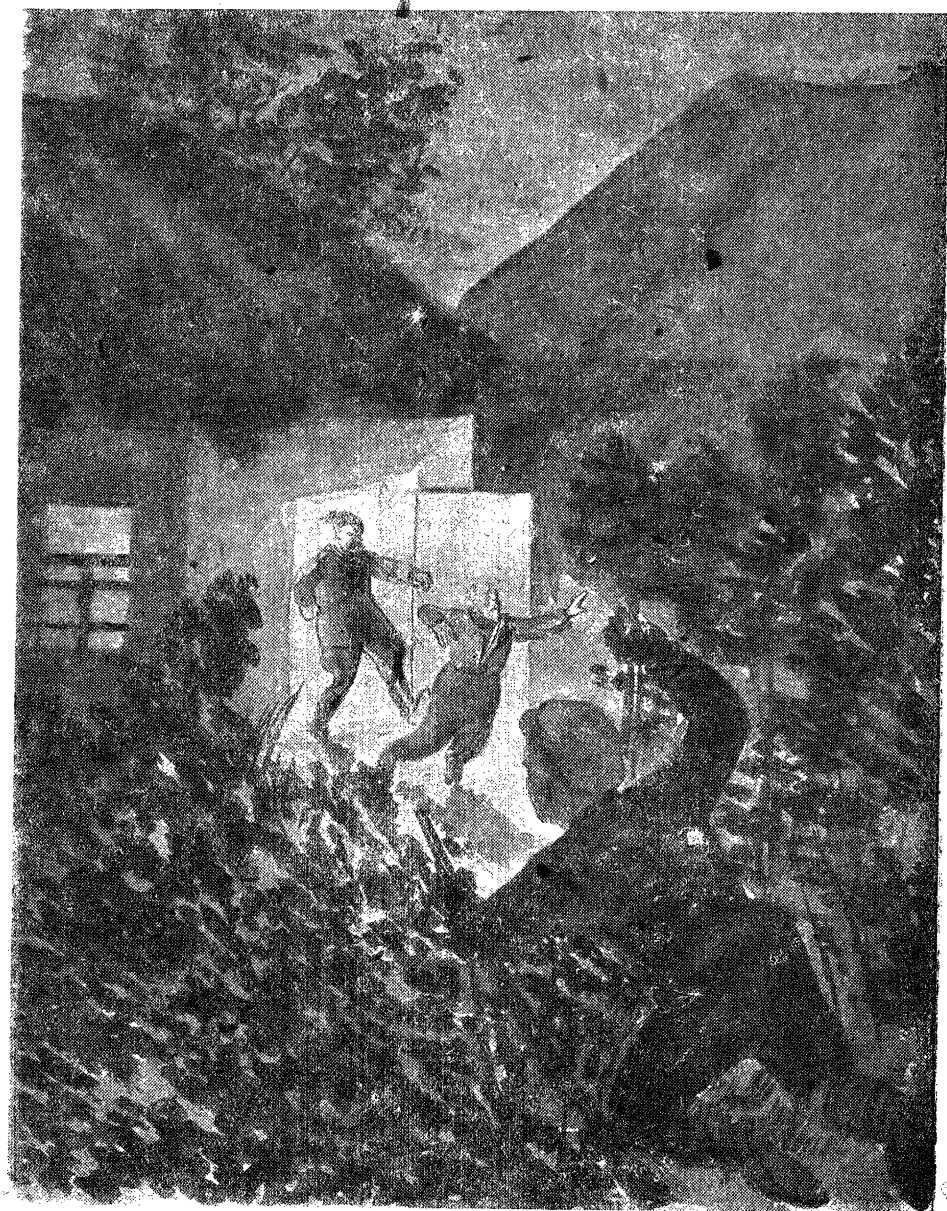
— ווייסט, ווייסט עס, נישט, אז דײַנ זון איז אוועק צו די
רויטע? — האָט דער פּעטליוראָועצ צווייטער געפרעגט. — האָסט
מיט אימ קײַן שום פאַרבינדונג נײַט? אָט באַלד גלייבן מיר
דיר. זאָג מיר באַלד, וווּ איז דער זון דײַנער? וווּ שטייען די
רויטע?

— כאַוויס נײַט.

— און וווּ איז דער צווייטער זון, דערײַנגערער? ער איז
אויך אוועק צו די רויטע? — האָט געכריפעט זי ווילדע
שטימ.

— כאַוויס נײַט, — האָט געכאָרעט דער פּאָטער אַקשאָ-
נעסדיק.

וואַסקאָן איז זייער געפּעלן דעם פּאָטערס מוטיקײַט, זײַנ
אויסגעהאלטנקײַט, און איז דער זעלבער צײַט האָט ער גע-
ציטערט פון אופּגערעגטקײַט. ער איז פול געווען מיט צאָרן



עמעצונס א שטיינר האט גראב א שטייט געטאן זיין פאטער אין רוקן.

אפ די מערדערס. ער האט שוין פון זיין באהעלטעניש
אנגעצילט די ביקס. אט-אט, אונ א קויל איז שוין געווען
גרייט א פלי טאן דעם פעטדיראָוועז אינ קאָפּ אריין. אָבער
איצט האָט ער קיין רעכט נישט צו שיסן. ער וואָלט זיך גלייך
אויסגעגעבן, און דאן וואָלט ער נישט אויסגעפילט די מיי-
ליטערישע אופגאבע, וואָס עס האָט אימ געגעבן דער קאָ-
מאנדיר. וואָס טוט מען? די האָפענונגען זיינע צו דערווייטן
זיך אלץ דורכן פאָטער, דורכן ברודער זיינען אנטרונען.
די צייט גייט, מע דארף זיך איילן. מע דארף צוטראכטן
עפעס מיטלען.

ער איז גיך אוועקגעקראָכן צוריק אינ ריוו צום כא-
ווער. שטילינקער הייט האָבן זיי זיך געייצט. זיי האָבן
באשלאָסן, אז די נאכט-פינצטערניש און דער גאנצער טומל
וועט זיי קומען צו הילפּ. זיי קענען אומבאמערקט אריין-
פּויען אינ דאָרף אריין. און וואָס זיי האָבן נישט קיין שליי-
קעס אפּ די היטלען, האָט וואַסקאָ געזען, אז נישט אלע פעט-
דיראָוועס האָבן די דאָזיקע שליקעס. אזוי, אז צווישן די
איבעריקע באוואָפנטע לייט וועלן זיי קיין כשאד נישט ארויס-
רופן. ווער וועט עס דאָרט נעמען טראכטן, אז דאָ גייען צוויי
רויטע פארטיזאנער? ווער וועט גלייבן אזוינס? און דעמלט
וועלן זיי שוין וועגן אלץ, וואָס זיי דארפן, קענען גענוי
זיך דערווייטן.

דער באשלוס איז געווען זייער א דרייסטער. אָבער די
רויטע פארטיזאנער זיינען נישט געוויינט געווען מוירע צו

האַבן. איינגעבויגענע, שטילערהייט האָבן זיי זיך אנעמ גע-
טאָן אָן אַ זייט פונעם הויפּ. זיי האָבן גערעכנט מיט דער
דערעזאָזיך ארויסכאפּן אפּ דער גאס.

זיי זיינען געווען שוין ניט ווייט פון שטאל, ווען אינ
הויפּ האָט זיך דערהערט די שטימ פון יענעם זעלבן פעט-
ליוראָוועז:

— נעסט באַלשעוויסטישע! פארברענען די נעסט.
דער פעטליוראָוועז איז, ווייזט אויס, געווען אַ נאטשאל-
ניק. ער האָט באפוילן:

— ביידע אלטע פירט אינ שטאב אריין. די שטוב אונ-
טערצינדן. ברענגט מיר קעראַסינ. די שטאל אויך פאר-
ברענען.

און ער איז צוגעגאנגען נאָענט צו דער שטאל, אָנגעהויבן
זי ארומגיין, געטראכט, פון וואָסער! זייט וועט באקווע-
מער זיין אונטערצולייגן דאָס פייער. ער האָט זיך אָפגע-
טיילט פון זייניקע, און אָט שטייט ער גאָר נאָענט לעבן
די פארטיזאנער. די יאטן האָבן זיך אויף צוגעזעצט פון אומ-
געריכטקייט. וואסקאָ האָט אַ טאָרקע געטאָן מיטן עלנבויגן
דעם כאווער. זיי האָבן פארשטאנען איינער דעם צווייטן
אָן ווערטער. קיין מער פאסיקער מאַמענט קאָן ניט פאָר-
קומען. און מיטאמאָל, ווי קעצ, האָבן זיי שטיל און פלינק
אַ שפּרונג געטאָן. מיט אַ בליצ-שנעלן קלאפּ אינ קאָפּ האָט
וואסקאָ פריטשמעליעט דעם פעטליוראָוועז, אימ פארמאכט
דאָס מויל. אינ דער זעלבער צייט האָט דער כאווער אימ



... און אַס שטייט ער גאָר באַקאנט לעבן די פארמיזאנער.

אומגעוואָרפֿן און אַרויסגעכאַפֿט באַ אימ דאָס געווער. באלד
טאַקע, קיין מינוט נישט פאַרלירנדיק, האָבן זיי אימ פאַר-
שטופֿט דאָס מויל מיט אַ טיכל, געבונדן די הענט מיט אַ
רימענדל, און, אויסנוצנדיק די פֿינצטערניש און דעם דאַש
אפֿן הויפּ, האָבן זיי אימ אוועקגעשלעפֿט מיטן גאָרטן.

ווער ווייסט, ווי גיב זייניקע האָבן זיך אַ כאַפּ געטאָן.
דערפֿאַר האָבן די אויסשפֿירער שניצל און אָן שום שטע-
רונגען אימ צוגעשלעפֿט ביזן וועלדל, וואָס די קושטשעס
האָבן געוואַרט די פֿערד. דער באַנדיט איז געקומען צו זיך.
וואַסקאָ האָט אימ שניצל אפֿן פֿערד אַרופֿגעוואַרפֿן. און אַדע
דריי האָבן זיך מיטן באַקאַנטן וועג אַ קאָז געטאָן צו זייער
אַטריאָד.

ווען זיי זינגען אַרויסגעפֿאַרן אפֿן בערג, האָט הינטער
זיי אַ פֿלאַם געטאָן דער הימל.

— דיין שטובֿ ברענט, — האָבן די כאַוויירימ, אַפֿגערעג-
טע, אַ זאָג געטאָן צו וואַסקאָ.

— נישקאַשע, — האָט וואַסקאָ געענטפֿערט. — איצט האָבן
מיר אַ וויכטיקערן אייגענ. הייַדא, גיכער, עס וואַרט אפֿ
אונדז דער קאָמאַנדיר.

דער קאָמאַנדיר האָט, ווירקלעך, טאַקע געוואַרט מיט
אומגעדולד. ס'איז שוין אוועק אַ היפש שטיקל צייט, און
ער האָט מוירע געהאַט, טאָמער זינגען זינגען אויסשפֿירער
אַריין אין פֿינטלעכע הענט. און ווי דערפֿרייט האָט ער זיך,
ווען די יאָטן האָבן זיך אומגעקערט געוונט און שטאַרק

און נאָך געבראכט אימ דערצו א געפאנגענעם פעטלייזשן
נאטשאלניק.

— איך דאנק אייך, כאוויירימ, איך דאנק אייך זייערלייך
נאָמען פון אלע פארטיזאנער.

וואסקא האָט אפגיב דערציילט, וויאזוי זיי האבן דערטאפט
דעם פעטלייזשען, דערציילט וועגן זיין פאָטער, וועגן דער
שטוב.

— באשטראפן די מערדערס, שוין פארניכטן די באנדע! —
האָבן די אופגעבראכטע פארטיזאנער געשריגן.

— ווארט! ווארט! פריער דארף מען [אלץ גוט בא-
קלערן! — האָט דער קאמאנדיר געוואָרנט און גענומען אויס-
פּרעגן דעם פעטלייזשען.

יענער האָט נאָך ביז איצט ניט געקענט פארשטיין, וויא-
זוי האָט ער זיך עס אזוי פלוצעם אריינגעפאקט. ער האָט
זיך ווילד ארומגעקוקט, געפרוּווט כיטערעווען, זיך אויסדריי-
ען אָדער שווייגן אָבער מע האָט אימ אנטשיידן א דראָ
געטאָן. דער באנדיט האָט פארשטאנען, אז עס האלט שלעכט,
און ער האָט באשטימט זיין אָפּנהערציק.

— כוועל אייך זאָגן דעם עמעס, אונדזער אַטריאד איז
ניט קיין גרויסער, — האָט ער זיך מוידע געווען. — אָט קאָן-
טראָדירט עס דורכ, אונאויב איך האָב געזאָגט א ליגן, זאָל
איך באקומען דעם טויט.

— און פאטראנעס האָט איר?



וואסקא האט אים שנעל אפן פערד ארופגעווארפן...

— יא, פאטראָנעס אסאכ. פונקט די טעג האָבן מיר בא-
קומען א גרויסע פארטיע פאטראָנעס.
מע וואָלט אים, פארשטייט זיך, גלייב נישט געגלייבט,
ווען מע וואָלט נישט געפונען באַ אים אייניקע פאפירלעך,
וואָס האָבן איידעס געזאָגט, אז זיינע ווערטער זיינען ריכ-
טיק. פאוואָרניקע האָט ער פון איינצלהייטן דערציילט, וווּ
סאמע עס האָט זיך אפגעשטעלט זייער שטאב, ווי עס איז
פאנאנדערגעשטעלט די טייל, וווּ עס שטייען די געווער-
סקלאדן.

— כאוויירימ! — האָט ענדלעך געמאָלדן דער קאָמאנ-
דיר. — מיר האָבן נישט גערעכנט, אז ס'זאָל אונזן היינט נאָך
אויסקומען צוגיין אין שלאכט. אָבער ס'איז אזא זאך, וואָס
מע טאָר זי נישט ארויסלאָזן פון די הענט. פאטראָנעס דארפן
מיר איצט זייער האָבן. מיר מוזן די פאטראָנעס פאר-
כאפן. באד אפ די פערד!

אין עטלעכע מינוט ארום זיינען די רייטע פארטיאנער
אין א מיליטערישער אָרדענונג ארויס אין פינצטערן
סטעפ.

זיי האָבן אָנגעגריפן שטיי, גאנצענענדיק זיך, אז דער
פיינט וואָל נישט אופהייבן צו פרי קיין ליארעם. אפן וועג
האָבן זיי פארכאפט דעם סוינעס אן אויסשפיר, וועלכער
האָט פולקום באשטעטיקט דאָס, וואָס ס'האָט געזאָגט דער
גע-אָנענער נאטשאַלניק. אומבאמערקט האָבן זיי פון אלע
זייטן ארומגערינגלט דאָס שניינעסדיקע דאָרף, קעדיי א

קראפ טאָן שטארק און מיטאמאָל. זיי האָבן נאָר געווארט
אפ דער לעצטער קאָמאנדע.

— פאק! פאק! פאק! — האָט דרייַ מאָל א קלונג געטאָן
דעם קאָמאנדירט שאָס, און אלע, ווי איינער, האָבן זיך א
לאָז געטאָן אינ דאָרף אריין, זיך א יאָג געטאָן, ווי א ווינט,
ווי א וויכער...

א גרויסע אומדערווארטקייט איז דאָס געווען פאר די
פעטליוראָוצעס. א גרויסער שרעק האָט ארומגעכאפט דעם
טוינע. ער האָט זיך געפרווט קעגנשטעלן, אָבער די פאניק
האָט צעשטערט זיינע רייען.

ענדלעך, האָבן די פעטליוראָוצעס געמאכט פלייטע. עס
האָט אָבער ווייניק וועמען אָפגעגליקט צו אנטלויפן. דעם
גרעסטן טייל זייערן האָבן די פארטיזאנער גענומען לעבע-
דיקער הייט. אסאך זיינען געפאלן פון די פארטיזאנישע קוילן
און שווערדן. און די פאטראָנעס, וואָס האָבן זיי אזוי שטארק
געפעלט, אסאך, אסאך פאטראָנעס, האָבן די פארטיזאנער
פארבאפט.

אינ דער שטוב, וווּ ס'האָט זיך געפונען דער באנדיטי-
שער שטאב, האָט וואסקאָ געפונען זיינע עלטערן.

א פריילעכע, גליקלעכע מינוט!

— וואסיע, טייערער! — האָבן זיי ניט געגלייבט, אויס-
שטרעקנדיק צו אימ ציטערנדיקע הענט.

— איך ווייס אלץ, — האָט וואסקאָ געזאָגט און זיי דער-
קלערט, פונדאנען און ווי ארומ ער האָט זיך וועגן אלץ

דערוואסט. — איז מיין ברודער אויך אוועק צו די רויטע?

— יא, יא, אוועק, אָט דאָ ערשט ניט לאנג. אָבער וואָס זאָלן מיר איצט טאָן, וואסיע? די זינ זיינען אוועק, קיין שטוב איז נישטאָ...

— דייגעט ניט... א שטוב איז א נארישקייט, — האָט זיי וואסקא בארויקט. — אָט לאָמיר זיך איינפאַרען מיט די פא- נעט, מיט די פלידפאנקעס, מיט אלע סאַנימ, וועלן מיר אייך דעמלט אויסבויען א נייע שיינע שטוב.

— אייערע זינ זיינען געגאנגען זיך שלאָנג פאר דער רעוואָלוציע, פאר דער פראָדעטארישער רעוואָלוציע. דאָס איז א גרויסער קאָוועד! — האָט צוגעגעבן דער קאָמאנדיר. — אונ אויב אייער לאַגע איז טאקע א שווערע, אונ אויב איר ווילט, קומט איר אויך מיט אונדז, איר, פעטער, וועט זיין באַמ אַבאָז, אונ איר, מומע, וועט וואשן וועש פאר די מי- ליטער-דייט, קאָכן עסן ארבעט וועט זיך פאר יעדערן גע- פינען.

— איך וועל אלץ טאָן, אבי אייך מיטהעלפן, — איז גערן איינגעגאנגען די מוטער.

— אבי אייך מיטהעלפן, ביין איך אפ אלץ גרייט! — האָט אונטערגעכאפט דער פאָטער.

ניט ווייניק אַרעמ-פּויערימ פון ביידע דערפער האָבן זיך פארייניקט צו זיי. אונ קאיאָר האָט דער אַטריאד רויטע פארטיזאנער זיך אוועקגעלאָזט ווייטער.

NATIONAL SCHOOL
LIBRARY OF CONGRESS
50 HEELE AVENUE
104 HILL, TOWNSHIP
NEW YORK, N. Y.

רעדאקטאָר — ב. סטעפאנסקי.
טעכנישער רעדאקטאָר — א. רעזניס שענקאָ.
קאָרנעזאָר — אי. שטולמאן.
פאפיר 94 × 62 — 1/32 — 60 קג. 1 1/2
דרוק-בויגן. אינ 1 פאפיר-בויגן 120 000
צייכנס. טיראזש 2 350 עקז. 9-טע פאָ-
ליגראפ. פאבריק גופקפ. קיעוו, רויטער
פלאצ 2a באשט. נומ. 109. פארלאג-
ס. באפולמ. פון הויפטליט № 7836.
אָפגעגעבן אינ יאצ 1937 — 15/1.
אונטערגעשריבן צום דרוק 1938 — 9/11.

